

Datum
2008-12-30

Till socialdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Yttrande över LSS-kommitténs slutbetänkande ”Möjlighet att leva som andra”. Ny lag om stöd och service för vissa personer med funktionsnedsättning (SOU 2008:77).

Bakgrund

LSS-kommitténs slutbetänkande (SOU 2008:77) innebär stora förändringar i förhållande till nuvarande LSS-lagstiftning. Ett av kommitténs uppdrag har varit att se över regler för personlig assistans i syfte att hejda den kraftiga kostnadsutveckling som skett sedan assistansen infördes under 1990-talet. Ett annat uppdrag har varit att utreda huvudmannaskapet för LSS-området.

SKL:s yttrande

Sveriges kommuner och Landsting, SKL, har utarbetat ett yttrande 2008-11-21, där man redovisar SKL:s principiella ställningstagande till LSS-kommitténs förslag i sin helhet. Därefter kommenterar förbundet varje förslag för sig för att slutligen nämna några exempel på problem med nu gällande lagstiftning.

Vaggeryds kommun ställer sig bakom SKL:s yttrande och stödjer helt tanken på ett ändrat huvudmannaskap för hela LSS-området. Vaggeryds kommun stödjer även SKL:s väl genomarbetade svar. Därutöver finns några frågeställningar som för vår kommun bedöms angelägna att lyfta fram.

Huvudmannaskapsförändring avseende personlig assistans

De regelförändringar som föreslås avseende personlig assistans innebär ett tydliggörande och en skärpning av de grundläggande behov som den assistanssökande har. Staten kommer att ta det fulla kostnadsansvaret för insatsen personlig assistans. Då det statliga övertagandet av kostnadsansvaret kombineras med skärpta regler för vem som beviljas assistans, är det tveksamt om åtgärden i praktiken kommer att avlasta kommunernas ansträngda ekonomi. I stället överförs brukare till det kommunala ansvaret då ett antal personer som idag har personlig assistans inte kommer att erbjudas denna service när den nya lagen träder i kraft. I stället kommer dessa att erhålla andra insatser enligt LSS.

En ytterligare aspekt på statens övertagande av det fulla kostnadsansvaret för personlig assistans är att LASS-ersättningen idag inte fullt ut täcker

kommunens faktiska lönekostnader, bl.a. för jourtid, natt. Här krävs en översyn av ersättningsreglerna. Sker inte detta riskerar en del av assistanskostnaden att kvarstå som en renodlad kommunal utgift. I LSS-kommitténs utredning anges möjligheten för kommunen att fatta beslut om assistansliknande stöd enligt SoL i avvaktan på Försäkringskassans utredning av en ny assistansansökan enligt LSS. Om assistansen beviljas öppnas möjlighet för kommunen att få ersättning för denna utgift. Huvudregeln bör istället vara att Försäkringskassan beslutar om tillfällig insats i avvaktan på myndighetens utredning.

Ny insats: personlig service med boendestöd

Personlig assistans enligt LSS för personer med mindre omfattande grundläggande behov upphör och ersätts med en ny insats som kallas personlig service med boendestöd. Denna stödform ska avse högst 40 timmar per vecka och ska finansieras av kommunen. Den nya insatsen förväntas utformas på ett sätt som i mycket stor utsträckning liknar personlig assistans och riskerar bli lika kostsam för kommunen som personlig assistans. Den föreslagna utformningen av boendestödet är för övrigt så lik personlig assistans, att man kan få intrycket att insatsen endast bytt namn. SKL framhåller att det är olyckligt med två olika huvudmän för likartade insatser, det finns en påtaglig risk för övervältringseffekter med små möjligheter för kommunen att påverka utvecklingen. Risk för dubbel handläggning kvarstår också. Även om insatsen personlig service med boendestöd, som SKL påpekar, är diffust beskriven, så är likheten med personlig assistans ändå stor. I Vaggeryd finns idag en boendestödsgrupp inom kommunens psykiatriska verksamhet som ger stödinsatser enligt socialtjänstlagen. Boendestödet arbetar sju dagar per vecka och verksamheten innebär god kvalitet i stödet till brukarna samtidigt som den är kostnadseffektiv. Insatsen personlig service med boendestöd ger intryck att vara allt för låst till personlig assistans begreppet och riskerar därmed att förlora i kostnadseffektivitet. Målgruppen är ju inte personer med de största behoven, varför det borde kunna ges öppningar för alternativa sätt att organisera stödet t.ex. på motsvarande sätt som vårt nuvarande boendestöd inom psykiatrin. Det bör också tydliggöras att insatsen personlig assistans med boendestöd inte avser att komplettera resursbrister i gruppboendestäder utan enbart avser ordinärt boende.

Handläggningsregler i LSS för att stärka den enskildes rätt enligt lagen

LSS-kommittén föreslår att regeringen bör överväga att införa handläggningsregler i LSS för att stärka den enskildes rätt enligt lagen. Vaggeryds kommun anser att handläggningen liksom all annan myndighetshandläggning regleras i förvaltningslagen varför ytterligare handläggningsregler framstår som överflödiga.

Skälig levnadsnivå i Sol och goda levnadsvillkor i LSS

Vaggeryds kommun anser att både SoL och LSS bör använda sig av begreppet skälig levnadsnivå. Det är mycket viktigt att samma begrepp används i de båda lagstiftningarna. Alternativet är att goda levnadsvillkor införs i socialtjänstlagen. Frågan bör utredas vidare och belysas utifrån olika aspekter.

Personkrets och autismspektrumtillstånd

Vaggeryds kommun anser det vara av största vikt att Socialstyrelsen inleder arbetet med att sammanfatta kunskapsläget kring vilka diagnoser som ska ingå i autismspektrumet, att närmare specificera vilka diagnoser som ska ingå i personkrets 1 samt ge ytterligare vägledning till kommunerna om hur tillämpningarna ska göras.

Registerkontroll

Vaggeryds kommun har uppfattningen att obligatorisk registerkontroll ska införas för personal som arbetar med barn och unga såväl som arbete med vuxna.

Dubbel assistans

LSS-kommittén föreslår att dubbelassistans ska beviljas först efter att möjligheterna att tillgodose behoven genom hjälpmedel och bostadsanpassning har prövats.

Vaggeryds kommun anser det oklart vilka hjälpmedel som avses, men troligen åsyftas bland annat personlyftar. Det är dock helt klart att personlyft ska som regel aldrig användas av ensam personal av säkerhetsskäl.

Försäkringskassan ska utarbeta normering och rutiner för handläggning av ansökningar om tillfälligt utökad personlig assistans för personer som redan har beslut om assistansersättning

Vaggeryds kommun anser att det bör understrykas att regelverket för bedömning bör vara klart när personlig assistans i sin helhet övergår till Försäkringskassans ansvarsområde. Detta för att undvika att det som idag fortlöpande kommer nya ändrade tillämpningsanvisningar som medför svårigheter att verkställa befintliga beslut.

Kostnadsutjämning för övrig handikappomsorg

Vaggeryds kommun anser att en skärpning av LSS-lagstiftningen innebär sannolikt också en ökning av antalet insatser enligt socialtjänstlagen. Detta innebär att de variationer som finns mellan landets kommuner när det gäller t.ex. förekomst av personer med olika psykiska funktionshinder kommer att finnas kvar och det kan innebära att det finns behov av kostnadsutjämning mellan kommunerna av insatser enligt socialtjänstlagen. Detta bör utredas.

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

Att godkänna förslaget till yttrande och översända det till socialdepartementet.

SOCIALKONTORET

Laila Bradling
Socialchef